

# Opplæring for enslige mindreårige asylsøkere på omsorgssentre

Enslige mindreårige asylsøkere på omsorgssentre er ikke omfattet av fylkeskommunes opplæringsansvar etter opplæringsloven § 13-2 om opplæring i institusjoner etter barnevernsloven.

---

**TOLKNINGSUTTALELSE** | 06.06.2023

---

## Gjelder

- Opplæringslova - § 13-2 Plikt for fylkeskommunen til å sørge for grunnskoleopplæring og videregående opplæring i institusjonar etter barnevernslova

I forbindelse med at ny barnevernslov trådte i kraft 1. januar 2023, ble det også gjort endringer i opplæringsloven § 13-2. Bestemmelsen regulerer fylkeskommunens plikt til å sørge for grunnskoleopplæring og videregående opplæring i institusjoner etter barnevernsloven.

I forbindelse med endringene har det oppstått spørsmål om fylkeskommunene har fått et opplæringsansvar for enslige mindreårige asylsøkere på omsorgssentre etter § 13-2 som de tidligere ikke har hatt. Utdanningsdirektoratet valgte derfor å sende ut et bev til alle statsforvalterne om hvordan § 13-2 er å forstå.

## Om bestemmelsene i opplæringsloven og barnevernsloven

I 2008 ble det innført et nytt kapittel 5A i daværende barnevernlov. Kapitlet regulerte barnevernets omsorgsansvar for enslige mindreårige asylsøkere (EMA).

Fylkeskommunens opplæringsansvar etter oppl. § 13-2 andre ledd var avgrenset til å gjelde barn og unge i

institusjoner som den statlige regionale barnevernmyndigheten hadde ansvaret for etter tidligere barnevernlov § 5-1, og barn og unge i private og kommunale institusjoner som var godkjent etter barnevernlova § 5-8. Kapittel 5A var ikke omfattet av fylkeskommunenes ansvar etter opplæringsloven § 13-2.

Etter endringen i opplæringsloven 1. januar 2023 går det frem at fylkeskommunens ansvar omfatter

- barn og unge i institusjoner i fylkeskommunen som barne-, ungdoms- og familieetaten har ansvaret for etter barnevernsloven § 16-3 tredje ledd bokstav b
- barn og unge i private og kommunale institusjoner som er godkjent etter barnevernsloven § 16-3 tredje ledd bokstav c

Barnevernsloven § 16-3 regulerer Barne-, ungdoms- og familieetatens ansvar og oppgaver. I tredje ledd bokstav b og c går det frem at etatens ansvar omfatter å etablere og drifte barnevernsinstitusjoner. Videre skal de godkjenne barnevernsinstitusjoner i samsvar med lovens § 10-17, sentre for foreldre og barn i samsvar med § 10-21 og omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere i samsvar med § 11-5.

## Utdanningsdirektoratet vurdering

I forbindelse med at ny barnevernslov trådte i kraft 1. januar 2023, ble det foretatt endring i over 30 ulike lover. I forarbeidene til barnevernsloven, prop. 133 L (2020-2021), går det frem at endringene som ble foreslått var av språklig og strukturell karakter og ikke innebar materielle endringer, se merknad til § 18-2, s. 604.

Omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere har ikke tidligere vært omfattet av fylkeskommunens ansvar etter opplæringsloven § 13-2. Ordlyden i opplæringsloven, sammenholdt med uttalelsene i forarbeidene til barnevernsloven tilsier at § 13-2 andre ledd ikke innebærer at enslige mindreårige asylsøkere i omsorgssentre er omfattet av fylkeskommunens opplæringsansvar.

Vi legger derfor til grunn at fylkeskommunene ikke har opplæringsansvar for enslige mindreårige asylsøkere i omsorgssentre etter opplæringsloven § 13-2.

I ny opplæringslov, prop. 57 L (2022-2023), er dette også søkt presisert gjennom en endring av ordlyden i bestemmelsen. I den foreslåtte bestemmelsen går det frem at fylkeskommunens ansvar bare omfatter barnevernsinstitusjoner som er godkjent etter barnevernsloven § 10-17.

Kommunen og fylkeskommunens ansvar for grunnskoleopplæring og videregående opplæring for EMA i omsorgssentre reguleres derfor av opplæringsloven §§ 13-1 og 13-3, med de nærmere vilkårene som går frem av §§ 2-1 og 3-1.

Vår referanse: 2023/6